

Bestuurssamenvatting Algemeen Bestuur

Onderwerp	Bodemtaken in de Omgevingswet
Agendapunt	6 AB 8 december 2021
Portefeuillehouder	Vankan
Samenvatting	<p>Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2021 heeft een discussie plaatsgevonden hoe gemeenten willen omgaan met de aanvullende taken in het kader van de komende Omgevingswet. Het betreft bodemtaken en bodembevoegdheden die verschuiven van de provincie naar de gemeenten. Gaan gemeenten deze zelf uitvoeren, zelf (gezamenlijk) onderbrengen of wordt dit bij de RUD Zuid-Limburg ingebracht.</p> <p>Onderstaand wordt ingegaan welke taken het betreft, hoeveel uren hiervoor nodig zijn (schatting) en met welke zaken rekening gehouden dient te worden.</p> <p>Welke nieuwe taken betreft het: Het betreft de milieubelastende activiteiten (MBA's):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Saneren; - Graven in verontreinigde grond (meer dan 25 m³) met gehalten <u>boven</u> de interventiewaarde; - Graven in verontreinigde grond (meer dan 25 m³) met gehalten <u>onder</u> de interventiewaarde. Hiervoor geldt echter een informatieplicht en geen meldplicht. Deze is alleen voor toezicht relevant. De gemeente kan echter besluiten dat ook dit grondverzet altijd gemeld moet worden. Dit dient zij dan wel in haar Omgevingsplan op te nemen. <p>Hoeveel werk betreft het: Op basis van de in het verleden bij de provincie Limburg ingediende BUS (Besluit Uniforme Saneringen)-meldingen is een schatting gemaakt dat voor de MBA 'graven in verontreinigde grond' (meer dan 25 m³) ca. 2097 'vergunning' uren (1,55 fte) benodigd zijn. Dit is exclusief de gemeenten Heerlen en Maastricht. Deze gemeenten zijn in 2005 aangewezen als bevoegd gezag gemeenten Wet bodembescherming (Wbb). Mochten de gemeenten Heerlen en Maastricht in de toekomst willen aansluiten bij het gezamenlijk uitvoeren van deze taken dan is dat uiteraard mogelijk. De nadere uitwerking van hoe tot deze aantallen is gekomen is vermeld in de bijlage.</p> <p>Er is geen kant en klaar overzicht van het aantal saneringen van de afgelopen jaren. Deze MBA zal veel minder plaats vinden, maar vergt wel meer tijd. De totale vergunning uren (saneren en graven in verontreinigde grond met gehalten boven de interventiewaarde) worden derhalve geschat tussen de 1,55-2,0 fte.</p> <p>Daarnaast dient er toezicht gehouden te worden op de uitvoering van de milieubelastende activiteiten graven in verontreinigde grond (meer dan 25 m³) en saneren. Hiervoor is 2 fte noodzakelijk. In de bijlage is dit nader uitgelegd De 2 fte is exclusief de toezichtsuren voor de gemeenten Heerlen en Maastricht. De RUD Zuid-Limburg heeft met hen in het verleden reeds afspraken gemaakt voor het uitvoeren van toezicht en handhaving in het kader van de huidige Wbb.</p> <p>In totaal is derhalve voor alle gemeenten gezamenlijk, exclusief de gemeenten Heerlen en Maastricht, 3,55-4.0 fte noodzakelijk voor het uitvoeren van de nieuwe bodemtaken onder de Omgevingswet.</p> <p>In een door Poudroyen/Tonnaer uitgevoerd onderzoek in juli 2020, over de uitvoering van de toekomstige bodemtaken onder de Omgevingswet in Noord- en</p>

Midden-Limburg is aangegeven dat in die regio 1,0 fte nodig is voor beleid en 0,5 fte nodig is voor de invoer van bodemgegevens in gemeentelijke bodeminformatie systemen. Deze zijn niet meegenomen in het totaaloverzicht aangezien het feitelijk geen nieuwe taken voor de gemeente betreft. Deze taken worden immers nu ook al door de gemeenten uitgevoerd.

Risico's van het niet uitvoeren

Ondanks de (wettelijke) verplichting voor het uitvoeren van de nieuwe bodemtaken zouden gemeenten kunnen besluiten om hieraan geen invulling te geven. In diverse onderzoeken onder andere in het rapport Dreigingsbeeld milieucriminaliteit 2021 is aangegeven dat door het vermengen van (sterk) verontreinigde grond met schone(re) grond en het verspreiden daarvan (onomkeerbare) schade aan het milieu kan ontstaan.

Door een goede invulling te geven aan de nieuwe bodemtaken én het houden van toezicht kunnen bovenstaande risico's worden verminderd.

Waarmee dient rekening gehouden te worden bij de uitvoer van de bodemtaken:

Gemeenten dienen rekening te houden met de volgende aspecten inzake de nieuwe bodemtaken onder de Omgevingswet:

- De beoordelingen van de melding saneren en de melding graven in verontreinigde grond (meer dan 25 m³) met gehalten boven de interventiewaarde is meer dan een administratieve afhandeling. Hiervoor is specialistische kennis nodig. Heeft de gemeente deze in huis (in relatie tot de gewenste kwaliteitsborging zoals nadrukkelijker aangegeven in de Omgevingswet). Het betreft dan met name de gemeenten die deze taken nu nog niet uitvoeren;
- Kan de gemeente op basis van bovengenoemde schattingen genoeg 'vliegueren' maken en daarmee voldoende kennis opdoen om deze meldingen op een adequate wijze af te handelen;
- In verband met kwetsbaarheid/vervangbaarheid zouden meerdere personen binnen de gemeente (voldoende) specialistische kennis moeten hebben om deze meldingen te kunnen afhandelen);
- Heeft de gemeente haar zaakstelsel (Squit 20/20 e.d.) al zodanig ingericht dat zij deze meldingen kan afhandelen en heeft de gemeente al nagedacht op welke wijze initiatiefnemers start,- wijzigings,- en eindmeldingen dienen te verrichten;
- Welke afspraken gaat de gemeente met de RUD Zuid-Limburg maken in verband met het houden van toezicht op de milieubelastende activiteiten saneren en graven in verontreinigde grond (meer dan 25 m³) met gehalten boven de interventiewaarde. Het toezicht hierop is (al) een basistaak van de RUD Zuid-Limburg. Hierbij dient gedacht te worden aan op welke wijze krijgt de RUD Zuid-Limburg een 'signaal' dat toezicht is gewenst en hoe krijgt de RUD Zuid-Limburg de gegevens van de melding.

Een voorlopige conclusie is dat het efficiënter is de benodigde expertise voor deze taken niet bij (niet-bevoegd gezag Wbb) gemeenten zelf op te bouwen, maar deze in gezamenlijkheid onder te brengen bij de RUD Zuid-Limburg.

Mocht uw bestuur deze conclusie delen, dan is het voorstel om als richtinggevend besluit vast te stellen dat er 4 fte bodemcapaciteit zal worden opgenomen in de begroting 2023.

De uitvoering van de genoemde bodemtaken is niet in de begroting 2022 meegenomen. Nu de Omgevingswet naar verwachting op 1 juli 2022 in werking treedt is het voorstel om voor de periode van 6 maanden de gemeenten naar rato extra te factureren voor deze taken in het derde en vierde kwartaal 2022. De organisatie kan voorafgaand aan 1 juli 2022 starten met de werving van deze formatie. Tegelijk met de aanbidding van de begroting 2023 zal een voorstel tot begrotingswijziging 2022 worden ingediend voor deze nieuwe taak.

	De ervaringen met de uitvoering van deze taken in 2022 kunnen worden verwerkt in de begroting 2024.
Onderliggende stukken	Bijlage inschatting capaciteit
Kosten / personeel	Voor de periode 1 juli t/m 31 december 2022 zijn de personeelskosten naar schatting € 159.000 kosten bij 4 fte. Hiertoe zal tegelijk met het aanbieden van de begroting 2023 een begrotingswijziging 2022 worden ingediend.
Eerder genomen besluit	-
Gevraagd besluit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Concluderen dat het voor niet-bevoegd gezag gemeenten efficiënter is de nieuwe bodemtaken in gezamenlijkheid in te brengen bij de RUD Zuid-Limburg; 2. Als richtinggevend besluit vaststellen dat in de begroting 2023 4 fte bodemfunctionarissen extra wordt opgenomen; 3. De facturen voor het derde en vierde kwartaal 2022 voor de niet-bevoegd gezag gemeenten naar rato te verhogen in verband met de uitvoering van de nieuwe bodemtaken; 4. Tegelijkertijd met de begroting 2023 een begrotingswijziging 2022 in te dienen voor deze nieuwe taak.